

[K. B. Andersen]

dag skal lægge op til en debat om læreruddannelsen i almindelighed — det kan vi vente med, til selve loven skal til revision — men helt undgå nogle principielle synspunkter vedrørende læreruddannelsen kan jeg ikke.

Min indvending mod det foreliggende lovforslag er, at det på én gang er for vidt og for snævert. For den, der læser lidt overfladisk, d. v. s. kun læser selve paragrafferne og ikke bemærkningerne, vil forslaget forekomme overordentlig vidt i sin bemyndigelse. Der er ganske vist peget på, at forsøgsundervisningen skal tage sigte på opfyldelse af kravene i den blå og den grønne betænkning; men alligevel, alt vil næsten kunne gøres. Bl. a. ville der jo nok være mulighed for f. eks. at genindføre eksamen i nogle af de fag, hvor den forsvandt i 1954, hvis nogle seminarier ønskede det; og det kan vel ikke være meningen?

Går man imidlertid videre og læser bemærkningerne med, bliver man snarest betænkelig i retning af, om forslaget ikke er for snævert. Akilleshælen i den nuværende læreruddannelse er jo den store mængde af fag, som kun de færreste lærere får anvendelse for senere alle sammen, og som det derfor må forekomme meningsløst at bebyrde dem alle med — med det resultat, at de bliver specialister i alt og derfor i ingenting. Er det kun børnene, der — som det hedder i den blå betænkning — skal anbringes i meningsfyldte situationer? Kan det kaldes særlig meningsfyldt at skulle igennem op imod en snes fag på 3-4 år?

Ser man bemærkningerne til lovforslaget igennem, forekommer de muligheder for bortvalg af fag, der kan finde sted, for snævre. Er det, for at tage et enkelt eksempel, virkelig nødvendigt, at samtlige lærere, også under en forsøgsordning, skal have kristendomskundskab med? Jeg vil gerne understrege, at jeg siger ikke dette med noget som helst, om jeg så må sige, ideologisk sigte, men ud fra det rent praktiske spørgsmål: er det virkelig nødvendigt? Får de alle sammen så meget brug for det, at der er grund til at tage det med uden hensyn til, hvad forsøgsordningen i øvrigt går ud på?

I det hele taget lægger bemærkningerne forsøgsmulighederne så tæt op ad den gældende lov, at man kan spørge, om forslaget giver tilstrækkelige muligheder for at indvinde erfaringer med henblik på revision af loven om nogle år, og det må dog være et formål, endda et meget værdifuldt formål, med en forsøgslov som denne.

Den højtærede minister foreslår som kontrolorgan for forsøgene et nævn bestående af en formand samt 3 medlemmer indstillet af Danmarks Lærerforening og 3 af Dansk Seminarieforening. Det gør ikke bekymringerne med hensyn til de snævre rammer mindre, tværtom. Det går da vist ikke, højtærede minister! Jeg ved nok, at man skal være forsigtig med at give ministre for vide bemyndigelser; men jeg må tilstå, at jeg ville være betydelig mere tryk ved at have den nuværende højtærede minister alene som kontrolorgan end et nævn af den foreslåede sammensætning. Alligevel vil jeg ikke ligefrem foreslå helt at stryge nævnet, for selv om jeg af mange grunde, først og fremmest for skolens skyld, ønsker den højtærede minister en lang periode fremover i sit nuværende embede, er det alligevel forkert at lade bemyndigelserne afhænge af ministerens person. Derfor må vi nok have et nævn af en eller anden slags. Hvad med det pædagogiske forskningsinstitut i denne sammenhæng eller repræsentanter for de skoleudvalg, som arbejdsmarkedets parter har nedsat, eller repræsentanter for de skolevæsener, der virkelig har udført pionerarbejde i de ny loves ånd? Det må vi se nærmere på i udvalget.

Blandt de opgaver, kontrolnævnet skulle have, angives også, at det skal se til, at seminarier, der uddanner lærere både gennem den 4-årige og den 3-årige uddannelse — det vil altså sige studenterne — ikke gennemfører ændringer, der vil føre til en forskellig uddannelse for disse to kategorier. Er det nu rigtigt? Eller er det ikke netop forkert? Er det ikke en af fejlene ved den nuværende lov, at der ikke i tilstrækkelig grad tages hensyn til de forskellige forudsætninger, de to elevgrupper møder med? Må man ikke netop her som i alle andre livets forhold behandle dem forskelligt for at behandle dem ens? Vi må nok se nærmere på, hvordan vi i betænkningen kan afbalancere nogle af bemærkningerne til lovforslaget.